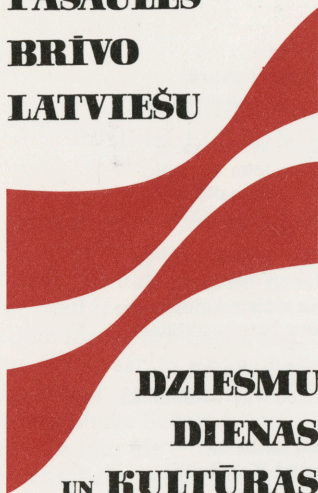

S
781.16 x b) i/

LATVIJAS VALSTES
BIBLIOTĒKA
21-

S

**PASAULES
BRĪVO
LATVIEŠU**

**DZIESMU
DIENAS
UN KULTŪRAS
SVĒTKI**

Minsterlandes Hallē
pirmdien, 3. augustā, pl. 15.30

RAIBIE CIMDI
LATVIEŠU FOLKLORAS
UN ETNOGRĀFIJAS DAUDZINĀJUMS

PROGRAMMA

“Še, tautieti, raibie cimdi” —
 un nāc līdzī gaviļēt, līgot, dziedāt,
 lai mūsu dziesma skan “pār deviņi novadiņi”
 — līdz Rīgai, Jelgavai, Vaiņodei, Rudbāržiem,
 Valkai, Cēsīm, Varakļāniem, Abrenei...

Tautastērpu parāde
 uznākšana-uzdejošana pa
 novadiem pie latgaļu tautasdejas

Dzīsmē
 spēlē Ķelnes Prāģeri
 un Spēlmanīši

Sāci labi, dziedī labi
 dzied visi daļībnieki
 spēlē Spēlmanīši

Pūšat taures, bāleliņi
 dzied visi daļībnieki

Raibie cimdi
 dejo Umurkumurs, Kamoliņš,
 Kaķīši, Circeņītis, Pērkonītis,
 Londonas tautasdeju kopa;
 spēlē Ķelnes Prāģeri

Celiet, brāļi, augstu sētu
 Bitīt', Dieva kalponīte
 dzied Vilcējas

Bērziņ, tavu kuplumiņu
 Gosniņ'
 dzied MĒMAIS

Kur, Jumīti, glabājiesi
 Tai mātei viena meita
 dzied un spēlē Dūdaļnieki

Māt' teic' Jancišam
 dejo visi, kas grib;
 spēlē Ķelnes Prāģeri

Spīguļo, saulīte
 Saulīt', mana krusta māte
 dzied Kastietādi

Apkārt muižu
 dzied visi daļībnieki

Spīdi nu saulīte
 dzied MĒMAIS

Trīs rītiņus saule lēca
 dzied Kastietādi

Saulīt vėlu vakarāi
 dzied visi ar publiku

Saulīt vėlu vakarāi
 Sēžas zelta laiviņai,
 Rītā agri uzlēkdama,
 Atstāj laivu līgojot.

Kam, saulīte, vėlu lēci,
 Kur tik ilgi kavējies?
 Aiz viņiem kalniņemi,
 Bāra bērņus sildīdam'.

Saulīt vėlu vakarā
 dzied visi daļībnieki

Aizkrita sauleite
 dzied Kastietādi

Dieviņš sēja sudrabiņu
 dzied Dūdaļnieki

Leigoj' bite, leigoj' saule
 dzied Kastietādi

Rūtoj saule, rūtoj bite
 dzied Ķelnes Prāģeri

Balta puče
 dejo meitas, spēlē Vilcējas

Alsungas dancis
 spēlē Dūdaļnieki

Jaunais stūris
 dejo Dižie; spēlē
 Ķelnes Prāģeri un Spēlmanīši

Saule brida rudzu lauku
 dzied Kastietādi

Voi, Divini, augši saule
 dzied visi daļībnieki

Kodēļ mane nadzeivoti
 Cīma goni, cīma goni
 dzied Vilcējas

Cel, māmeņi
 Zīdi, zīdi, popiveite
 dzied MĒMAIS

Ziedi, ziedi, rudzu vārpa
dzied visi ar publiku

Ziedi, ziedi rudzu vārpa
Deviņāmi ailītēm

Mani brāļi klēti cirta
Deviņiemi arodiem.

Cērtiet brāļi, ko cirzdami,
Uzcērtiet man istabiņu.

Uzcērtiet istabiņu,
Trejādāmi duravām.

Pa vienāmi saule lēca
Pa otrāmi norietēj'.

Pa trešāmi es izgāju
Galvā zīļu vainadziņš.

Kamoliņš
dejo Circenītis, Kamoliņš,
Kaķīši, Londonas tautasdeju
kopa, Pērkonītis, Umurkumurs;
spēlē un dzied Dūdaļnieki

Man bij' viena gara pupa
dzied un spēlē Ķelnes Prāģeri

Es ar savu mīļāko
dzied MĒMAIS

Dzirnaviņas priecājās
Malējiņa Dievu lūdza
dzied un spēlē Dūdaļnieki

Circenītis kāzas dzēra
dejo Circenītis, spēlē Spēlmanīši

Nautrēnu polka
dejo Dižie, spēlē Dūdaļnieki

Kam, māmeņa, tu audzēji
dzied Vilcējas

Aglonas dancis
spēlē Spēlmanīši

Man māmiņa izaudusi
dzied Dūdaļnieki

Gotiņ'
dzied MĒMAIS

Māte savas meitas sauca
Vai, dienīņa, man' dienīņ'
dzied Ķelnes Prāģeri

Ejme, ejme mēs mōseņis
dzied Vilcējas

Apieņīti, purgalvīti
dzied un spēlē Ķelnes Prāģeri

Franksēze
spēlē Dūdaļnieki

Kurzemes gavilēšana
Saka saule noiedama
Kastietādi
Ikvakara dziedāt gāju
Dūdaļnieki
Izmīstīju linu riju
Vilcējas
Gaidi, gaidi, māmuliņe
MĒMAIS
Nevienami tāds mūžiņis
Vilcējas
Rāmi, rāmi es dziedāju
Ķelnes Prāģeri
Locīdama, es dziedāju
visi ansambļi

Tautiešami apsolīju raibus cimdus
vakarā
dzied visi kopā ar publiku

Tautiešami apsolīju
Raibus cimdus vakarā.

Nav saulīte nogājusi,
Jau tautietis pēc cimdiem.

Vai, Dieviņi, ko darišu,
Mātei pūra atslēdžiņa.

Zinu, zinu ko darišu,
Piemānīšu māmuliņu.

Sarīdīšu ciema suņus,
Lai iet māte lūkoties.

Kamēr māte suņus rāja,
Tikmēr cimdi tautiešam.

Še, tautieti, raibi cimdi,
Tas mans pirmais adījums.

Tautiets cimdus gan paņēma,
Manis pašas nepaņēma.

Aurēdama, Vēja māte
dzied visi dalībnieki

Mazs bij tēva novadiņis
dzied visi

Mazs bij' tēva novadiņis,
Bet diženi turējās.

Visi sīki kadiķīši
Zied sidraba ziediņiem.

Arājs ara kalniņāi,
Avots teka lejiņā.

Netrūkst maizes arājami,
Ne ūdeņa avotam.

Visiem labi, visiem labi
Manā tēva zemītē:

Zaķim labi cilpu mesti,
Rubeņami rubināt.

Man māmiņa noaudusi dancojamu
ķedelīt'

dejo visi, liels ar mazu, resns ar
tievu, un spēlē visi spēlmaņi.

Daudzinājuma dalībnieki

Tautas mūzikas kopas:

Melburnas etnogrāfiskās mūzikas ansamblis MĒMAIS (Austrālija), Dūdaļnieki (Anglija), Kastietādi (Vācija), Ķelnes Prāģeri (Vācija), Vilcējas (Zviedrija), viesu ansamblis Spēlmaņi (Vācija).

Tautasdeju kopas:

Circenītis (Vācija), Kaķīši (Anglija), Kamoliņš (Anglija), Londonas tautasdeju kopa (Anglija), Pērkonītis (ASV), Umurkumurs (Vācija).

Koristi no Ķelnes, Londonas un Stokholmas koriem, kā arī atsevišķi dziedātāji no Austrālijas un ASV.

Vadītājs: Austris Grasis

Dejas: Silvija Būmane

Viss materiāls no Folkloras Krātuves, vai arī tieši tautā noklausīts.

Dziesmu dienu rīkotāji lūdz skatītājus sarīkojumu laikā neatstāt
savas vietas un nelietot zibsnus fotografējot vai filmējot.

"RAIBIE CIMDI" – DIE BUNTEN HANDSCHUHE EINE HULDIGUNG AN DIE MATERIELLE UND GEISTIGE KULTUR DER LETTEN

Bunt in ihrem Farben- und Formenreichtum, wie die materielle Kultur der Letten – hier symbolisiert durch die variationsreiche Ornamentik der lettischen Fäustlinge –, ist auch die geistige Kultur der Letten, vornehmlich das Volkslied. Johann Gottfried Herder hat vom lettischen Volkslied gesagt, es wäre das Archiv der Letten, in dem ihre ganze Erfahrung, ihr Wissen, ihr ganzes Freud und Leid gesammelt sei. Und in der Tat, es gibt wohl keinen Bereich im Leben des lettischen Bauern, der in den bisher gesammelten 1.200.000 Volksliedvarianten ausgespart wäre. Dieser unermeßliche Schatz bildet die Grundlage der lettischen Kultur überhaupt – ohne ihn ist weder die lettische Musik, noch die Literatur, Philosophie, Religion, Sprachwissenschaft, ja das ganze Weltbild der Letten vorstellbar.

Diese Aufführung hat daher zum Ziel, beide Aspekte der lettischen Kultur, den materiellen und den geistigen, aufzuzeigen.

Die Tradition der lettischen Tracht, mit Wurzeln im 11./12. Jahrhundert, hat durch die Jahrhunderte hindurch eine ästhetische und künstlerische Synthese geschaffen, in der das geometrische Ornament seine Stellung behauptet hat. Das Bestreben dieser Aufführung ist es, diese Tracht nicht in einer kanonischen Einförmigkeit, wie dies heute bei Massenaufführungen üblich ist, sondern, ganz im Gegenteil, in all ihrer Vielfalt der Farben und Formen aus allen Gegenden Lettlands vorzuführen.

Das Volkslied der Letten ist in den letzten hundert Jahren vor allem als Chorlied gepflegt worden. Dabei sind die ursprünglichen Formen des lettischen Singens etwas in Vergessenheit geraten. In den letzten zehn Jahren haben sich immer mehr Gruppen in Lettland die Pflege der authentischen Volksmusik und der damit verbundenen Tradition zur Aufgabe gemacht. Vom Regime mehr geduldet als erwünscht, spricht man heute von einer Folklore-Bewegung in Lettland, die von großer nationaler Bedeutung ist. Inzwischen hat diese Bewegung natürlich längst auch die Exilletten erreicht, und sie manifestiert sich somit in dieser Aufführung. Lieder und Instrumentalmusik aus dem Jahres- und Festzyklus der Letten aus allen Gegenden Lettlands, ausgeführt von Gruppen aus Australien, den Vereinigten Staaten, Deutschland, England und Schweden, sollen einen Einblick in die authentische Volksmusiktradition gewähren und gleichzeitig die Solidarität mit den Geschehnissen in Lettland bezeugen. Der Tanz, der untrennbare Begleiter der Musik, soll das Bild abrunden. Schließlich soll auch das Publikum seinen Teil dazu beitragen, denn das Volkslied soll und kann nicht allein auf der Bühne leben – lebendig wird es erst dann, wenn es alle mitsingen wollen und können! *Austris Grasis*